

Fitxa tècnica d'actuació

Ambientalització d'esdeveniments

Fraccions	Totes les fraccions	Tipus d'actuació	Prevenió
Categoria	Prevenió i millora de la recollida selectiva	Zona d'implementació	Tot tipus de municipis

Aspectes clau

Ambientalitzar esdeveniments: una oportunitat per reduir impactes i millorar la gestió dels recursos

De la planificació a l'avaluació: integrar la sostenibilitat en totes les fases de l'esdeveniment

Eliminació dels plàstics d'un sol ús: reduir, substituir i transformar hàbits

Context i problemàtica

L'ambientalització d'esdeveniments s'ha consolidat com una pràctica imprescindible per reduir l'impacte ambiental associat a qualsevol activitat pública o privada, especialment en un context de pressió creixent sobre els recursos naturals i d'exigències normatives cada vegada més estrictes. La generació de residus, el consum intensiu de materials i energia, i la utilització massiva de productes plàstics d'un sol ús situen els esdeveniments com a espais prioritaris d'intervenció per avançar cap a models més sostenibles i circulars.

Aplicar criteris d'ambientalització implica revisar de manera sistemàtica totes les fases d'organització —planificació, contractació, logística, desenvolupament i tancament— per identificar els punts crítics i incorporar-hi mesures de reducció, prevenció i millora contínua. Això inclou la **selecció de materials amb menor petjada ambiental**, la prioritització **d'opcions reutilitzables**, la **gestió eficient de fluxos de residus**, la definició **d'exigències ambientals per als proveïdors** i la implementació de sistemes de seguiment i verificació.

La **reducció i substitució dels plàstics d'un sol ús** és un dels elements centrals, tant per la seva elevada presència en esdeveniments com per les obligacions derivades de la normativa vigent en matèria de residus i economia circular. L'aplicació de solucions alternatives —reutilitzables, compostables o de base biològica— i la prevenció en origen són estratègies clau per minimitzar la generació de residus i millorar el comportament ambiental global de l'esdeveniment.

En conjunt, l'ambientalització permet optimitzar recursos, reduir costos associats a la gestió de residus, millorar la responsabilitat social de les organitzacions i reforçar la qualitat i coherència dels esdeveniments. És, en definitiva, una eina tècnica fonamental per avançar cap a models d'organització més eficients, responsables i alineats amb els objectius de sostenibilitat i transició ecològica.

Descripció i procés

Un **esdeveniment sostenible** és el que es dissenya, s'organitza i s'implementa de manera que minimitzi els impactes ambientals socials i econòmics negatius i deixi un llegat positiu en la comunitat que l'allotja. Aquesta és la definició que en fa el Programa pel Medi Ambient de las Naciones Unidas (PNUMA).

L'organització d'un esdeveniment abasta molt més que els dies de celebració: inclou un conjunt de tasques prèvies, operatives i posteriors que condicionen el seu impacte ambiental. El **compromís amb la sostenibilitat ha d'integrar-se en totes les fases**, des de la definició inicial fins al tancament i l'avaluació final.

La planificació estableix els objectius, l'abast i els criteris ambientals que guiaran l'esdeveniment. Durant la organització, es concreten les decisions operatives: selecció de l'espai, contractació de proveïdors, comunicació, programa i logística. El muntatge comporta l'adequació de l'espai i la instal·lació d'estructures, mentre que la celebració requereix gestionar en temps real els recursos, els residus i possibles incidències. El desmuntatge permet retirar i restituir les instal·lacions, i l'avaluació final mesura el grau de sostenibilitat assolit i identifica millores per a futures edicions.

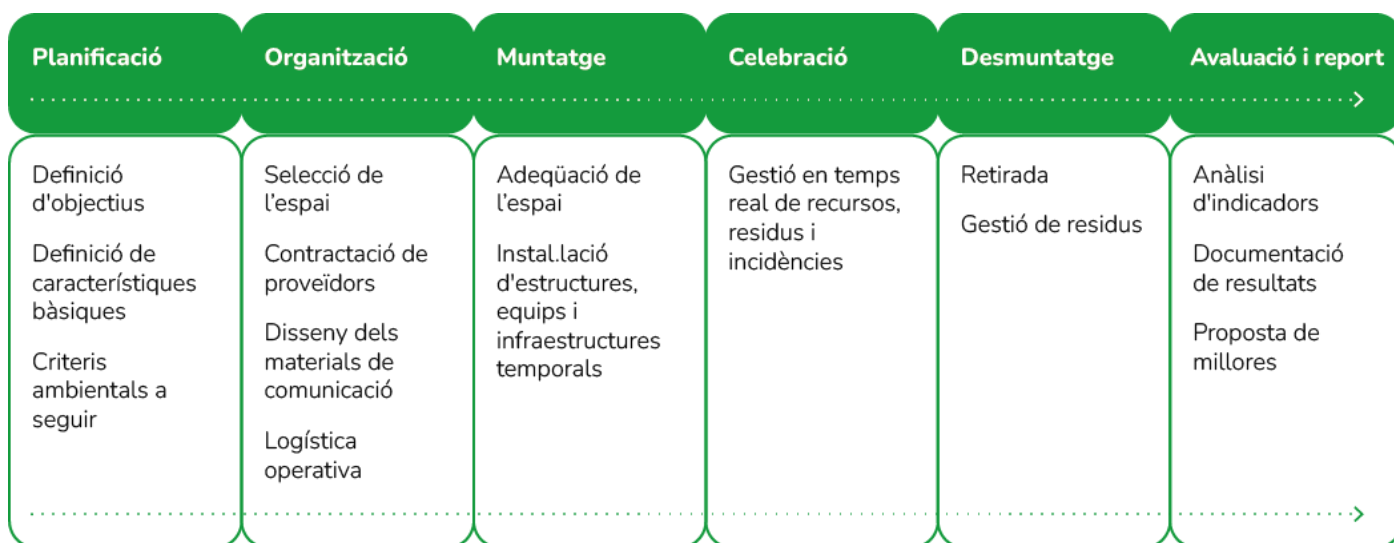

Figura1. Detall del procés d'inclusió de criteris ambientals en totes les fases de l'esdeveniment

El primer pas per avançar cap a un esdeveniment ambientalitzat és definir-ne els **paràmetres fonamentals** per tal d'establir les necessitats reals, dimensionar els recursos i aplicar criteris ambientals des de l'origen. Un aspecte clau és valorar si l'esdeveniment ha de ser presencial o si es poden integrar alternatives híbrides o virtuals que redueixin desplaçaments i consum de recursos. En tot cas, és necessari concretar els elements bàsics que definiran l'esdeveniment: els objectius i tipologia, el públic destinatari, la ubicació, les dates i les franges horàries, així com el nombre d'assistents previstos, la durada i el format. Igualment, cal determinar qualsevol altre requeriment logístic o tècnic que pugui condicionar l'organització i la integració de criteris ambientals.

Un cop definit l'abast de l'esdeveniment, s'identifiquen les **activitats i serveis necessaris** per dur-lo a terme, ja que aquests elements determinen els principals punts d'impacte ambiental i les mesures de sostenibilitat a aplicar. Al llarg de totes les fases es generen residus de tipologies diverses, especialment vinculats a l'adequació de l'espai —muntatge i desmuntatge d'estructures, equips i infraestructures temporals—, als materials de comunicació i al servei de càteríng. La definició detallada d'aquests components permet anticipar necessitats, identificar punts crítics de generació de residus i establir criteris ambientals per garantir una gestió més eficient i responsable.

Feta aquesta reflexió és possible establir els objectius ambientals de l'esdeveniment, definir les mesures a implementar i estructurar el **pla d'ambientalització**, que actuarà com a full de ruta per orientar totes les decisions i actuacions vinculades a la seva organització.

Figura2. Llista d'aspectes a incloure en el pla d'ambientalització de l'esdeveniment

PLA D'AMBIENTALITZACIÓ

- Mesures d'actuació
- Àrea o departament responsable
- Fase de l'esdeveniment on aplicar la mesura
 - Planificació
 - Celebració
 - Cloenda
- Terminis
- Parts interessades implicades
- Indicadors de seguiment o sistema per al mesurament

Bones pràctiques a incorporar al pla d'ambientalització

A continuació es presenten bones pràctiques en relació als residus, agrupades segons l'activitat o el servei relacionat, que es poden incloure a l'hora de dissenyar el pla de sostenibilitat.

A) SEU DE L'ESDEVENIMENT

- Disposar de **contenidors de recollida selectiva**, de totes les fraccions que es preveu generar, **correctament identificats**, visibles i amb una senyalització clara i pedagògica que faciliti la separació de residus per part de les persones assistents.
- En totes les fases de l'esdeveniment, es pot preveure la presència de **personal d'informació** sobre els circuits de recollida implantats i per resoldre dubtes relacionats amb la gestió dels residus.
- Verificar que totes les fraccions recollides selectivament tenen una **gestió final adequada**, d'acord amb els circuits autoritzats de reciclatge i valorització.

B) DISSENY, MUNTATGE I DESMUNTATGE D'INSTAL·LACIONS

Lloguer i selecció de materials

- Prioritzar el **lloguer de materials** per tal reduir la generació de residus i optimitzar els recursos disponibles.
- Quan el lloguer no sigui possible, escollir solucions que facilitin la **reutilització posterior dels materials**, com ara estands modulars, de muntatge i desmuntatge àgil, reciclables i plegables per reduir impactes ambientals i costos de transport.
- Utilitzar **materials reutilitzats o reciclats**, o bé fusta provinent de gestió forestal sostenible (certificacions FSC o PEFC).

Ús de moquetes i altres revestiments

- **Evitar l'ús de moquetes** sempre que sigui possible.
- Si són imprescindibles, optar per **moqueta de lloguer reutilitzable**. Si aquesta opció no és viable, assegurar l'ús de materials reciclats i reciclables, o bé solucions biodegradables (cel·lulosa, fibres naturals), sempre sense adhesius.

Aprofitament i donació de materials

- Establir acords amb **entitats, associacions o projectes socials** per facilitar la recuperació i reutilització dels materials un cop finalitzat l'esdeveniment.

Recollida selectiva en muntatge i desmuntatge

- Garantir la **recollida selectiva** de totes les fraccions generades durant el muntatge i desmuntatge, assegurant-ne la gestió final correcta.
- Registrar les **quantitats de residus per fracció** per facilitar l'avaluació del comportament ambiental de l'esdeveniment.

C) SERVEI DE CÀTERING I RESTAURACIÓ

Reducció d'envasos i productes d'un sol ús

- Subministrar les begudes en **gerres o ampolles de vidre, preferiblement retornables, evitant completament els envasos d'un sol ús**.
- Utilitzar **safates, plats, gots i coberts reutilitzables**. Quan no sigui possible, optar per materials **compostables** i garantir-ne la gestió com a fracció orgànica. No es permet l'ús de paper d'un sol ús per protegir safates.
- Fer servir **estovalles i towallons reutilitzables**; si cal recórrer a opcions d'un sol ús, han de ser **de paper 100% reciclat**.
- Evitar productes en porcions individuals, prioritzant la compra **a granel** (sucre, cafè, llet, oli, etc.).
- Prioritzar productes amb **embalatges reutilitzables, compostables** o amb un alt contingut de **material reciclat**.

Prevenió del malbaratament alimentari

- **Ajustar les quantitats** d'aliments a les necessitats reals, d'acord amb les inscripcions i estimacions d'assistència.
- Establir un **protocol de reutilització o donació d'excedents**, mitjançant acords amb entitats socials o estratègies internes d'àprofitament, per reduir al màxim el malbaratament.
- Incorporar en els recordatoris previs a l'esdeveniment un missatge específic per reduir cancel·lacions d'última hora i ajudar a ajustar el càtering. Per exemple: «*Si finalment no podeu assistir, us demanem que ens ho comuniqueu per evitar el malbaratament alimentari.*»

Recollida selectiva i gestió final

- Garantir la **recollida selectiva** de totes les fraccions generades (com a mínim: matèria orgànica, paper i cartró, envasos, vidre i rebuig).
- Disposar de **contenidors clarament retolats**, amb una identificació visible i inequívoca del tipus de residu.
- Assegurar que totes les fraccions recollides selectivament reben una **gestió final adequada**, mitjançant el servei públic o un servei privat autoritzat.
- Si es contracta un servei privat per a la fracció orgànica, verificar que el recinte està inclòs en un **circuit comercial autoritzat**, amb destinació final a plantes de compostatge o digestió anaeròbia.
- **Registrar les quantitats** de residus generats i recollits selectivament per fracció.

Altres aspectes

- Garantir que el personal implicat disposa de **formació en gestió de residus** i coneix els sistemes de recollida selectiva implantats, així com les tipologies de residus que es generen durant l'esdeveniment.
- **Comunicar** les mesures de prevenció i gestió de residus de l'esdeveniment.

D) NETEJA DE LES INSTAL·LACIONS

- Prioritzar productes **concentrats** i garantir-ne la dosificació adequada per minimitzar consum i emissions.
- Comprar productes **a l'engròs**, preferentment en envasos retornables o fàcilment reciclables.
- Garantir la **gestió adequada dels envasos buits** i altres residus associats al servei de neteja, mitjançant els sistemes autoritzats.

E) COMUNICACIÓ I ELEMENTS PROMOCIONALS

- Dissenyar els materials gràfics i textuais **sense referències temporals** (any, número d'edició, etc.) per facilitar-ne la reutilització en esdeveniments futurs.

- **Reutilitzar roll-ups, senyalització i altres elements físics**, optant per formats modulars, neutres i fàcilment actualitzables.
- Valorar la substitució de credencials i comunicacions en paper per **sistemes digitals** (acreditacions, programes, senyalització, etc.). Quan no sigui possible, **establir mecanismes de recuperació i reutilització de les acreditacions físiques**.
- En cas d'oferir obsequis o elements promocionals, es recomana:
 - Prioritzar **alternatives immaterials** (entrades culturals, experiències, continguts digitals) o productes de **baix impacte ambiental**, preferiblement elaborats per empreses d'inserció, centres especials de treball o cooperatives d'iniciativa social.
 - Escollir productes fabricats amb **materials renovables**, reciclats, monomaterials o de baixa toxicitat i perillositat. En el cas d'elements tèxtils, aplicar els criteris de la Guia de contractació de productes tèxtils ambientalment correcta de la Generalitat de Catalunya.
 - Optar per productes amb **mínim envàs i embalatge**, evitant embolcalls superflus, especialment els de plàstic.
 - Seleccionar objectes de llarga **vida útil** i/o reutilitzables, que minimitzin la generació de residus al llarg del seu cicle de vida.
 - Prioritzar obsequis que **fomentin pràctiques sostenibles**, com bosses multiús, carregadors solars o elements que incentivin un consum responsable.

F) SEGUIMENT I AVALUACIÓ

Abans

- **Establir indicadors:** quantitat total de residus generats (tones o kg) i/o quantitat de residus (tones o kg) de les diferents fraccions recollides (matèria orgànica, paper i cartró, envasos, rebuig, etc.) i la seva via de gestió final.

Durant

- **Verificar *in situ*** les mesures de sostenibilitat implantades en relació als residus, alhora que es recopilen evidències i es detecten oportunitats de millora.

Després

- **Informar** les parts interessades i fer comunicació sobre els resultats de l'ambientalització.

A tenir en compte: productes de plàstic d'un sol ús prohibits

Productes de plàstic d'un sol ús subjectes a l'article 5 sobre restriccions a la introducció en el mercat:

- Coberts (forquilles, ganivets, culleres, escuradents).
- Plats.
- Palletes, excepte si entren en l'àmbit d'aplicació de les directives 90/385 / CEE o 93/42 / CEE.
- Remenadors (agitadors) de begudes.
- Recipients per a aliments, fets de poliestirè expandit, com ara caixes, amb o sense tapa, utilitzats amb la finalitat de contenir aliments que:
 - estan destinats al consum immediat, in situ o per emportar;
 - normalment es consumeixen en el propi recipient, i
 - estan preparats per al consum sense cap altra preparació posterior, com cuinar, bullir o escalfar, inclosos els recipients per a aliments utilitzats per menjar ràpid o altres aliments llestos per al consum immediat, excepte els recipients per a begudes, els plats i els envasos i embolcalls que contenen aliments.

- Els recipients per a begudes fets de poliestirè expandit, inclosos els seus tapes i taps.
- Els gots per a begudes fets de poliestirè expandit, inclosos els seus tapes i taps.

Conclusions

- La incorporació de criteris d'ambientalització en l'organització d'esdeveniments és una eina clau per reduir-ne l'impacte ambiental i avançar cap a models més responsables i coherents amb els principis de sostenibilitat.
- La planificació acurada, la selecció adequada d'espais i proveïdors, l'ús de materials reutilitzables i la prevenció en origen són elements determinant per minimitzar residus i optimitzar recursos. Igualment, la correcta gestió del muntatge, la celebració i el desmuntatge permet garantir un comportament ambiental òptim en totes les fases de l'esdeveniment.
- L'avaluació final és essencial per mesurar els resultats, identificar oportunitats de millora i consolidar bones pràctiques en futures edicions. En conjunt, l'ambientalització no només contribueix a la protecció del medi ambient, sinó que també reforça la qualitat, la reputació i la coherència de l'esdeveniment i de l'organització que l'impulsa, generant valor social, ambiental i econòmic.

Enllaços d'interès

[Guia per organitzar esdeveniments sostenibles](#)

[Directiva \(UE\) 2019/904 del Parlament Europeu i del Consell, de 5 de juny de 2019, relativa a la reducció de l'impacte de determinats productes de plàstic en el medi ambient](#)

[Barcelona suma forces per eliminar els plàstics d'un sol ús: Compromís Barcelona Plàstic Zero](#)

[Guia de prevenció de residus per a fires i congressos de l'Ajuntament de Barcelona](#)

